Boplatsen låg helt nära Göta älvs mynning, f. ö. bara 100 m från landskapsgränsen mellan Bohuslän och Västergötland, på västgötasidan. Terrängen måste betraktas såsom typisk för arten: ett nässelbevuxet område strax innanför bladvassen vid älvstranden. Kring boet växte dessutom älggräs, hundkäx och svärdsliljor. Lokalen påminde mycket om den plats längre upp vid älven, där GILLIN och LENNERSTEDT 1952 hittade kärrsångaren sjungande (jfr VF 12:81, 1953). Tyvärr torde platsen som fågellokal inom några år förstöras av industribebyggelse.

Vid ett besök den 19 juni konstaterades boet innehålla 5 ägg. Kärrsångarhanen sjöng stilla och härmade gulhämpling (?), koltrast, gråsparv, sävsångare och härmsångare. Endast vid ett tillfälle blev sången mera intensiv och det var när en trädgårdssångare satte sig i en al och sjöng alldeles bredvid boet. Då kom tonerna nästan lika forcerat från kärrsångaren. Andra härmläten som tidigare noterats var av lärka, törnsångare, talgoxe, hussvala och näktergal.

Den 30.6. var ungarna kläckta och gissningsvis ett dygn gamla. Ett rötägg låg kvar i boet. Den 4.7. matade kärrsångarna sina ungar i duggregn mellan kl. 11.50 och 16.00 46 ggr. I regel utgjordes födan av förbluffande stora insekter. — Den 10.7. lämnade ungarna boet och ännu den 18.7. sågs de bli matade av föräldrarna.

YNGVE DAHLQVIST GUNNAR GUSTAFSSON

7. Några fågelnotiser från Västmanland

S o m m a r g y l l i n g (*Oriolus oriolus*). En ropande hanne uppehöll sig i Hallstahammartrakten en kort tid 1953 och väckte stort uppseende hos ortsbefolkningen.

V i n t e r h ä m p l i n g (*Carduelis flavirostris*). Arten ses någorlunda regelbundet i Västerås-trakten som genomflyttare och övervintrare.

G r ä s h o p p s ä n g a r e (*Locustella naevia*). Efter att själv aldrig ha observerat arten i Västerås-trakten upptäckte jag i början av juni 1953 två lokaler med vardera en sjungande hanne, dels Asköviken i Dingtuna kommun den 8 juni, dels Ångsjön i Kärrbo s:n den 6 juni. Vid den senare lokalen observerades vid ett senare besök den 16—17 juni två sjungande hannar samtidigt i var sitt buskage 30 m från varandra. Vid försök till fotografering av den ena hannen fick jag i gryningen på någon meters håll se en hona slå till i samma buske som den sjungande hannen, varvid denne först tystnade men sedan trevande återupptog sången under uppvaktning av honan på samma kvist. Efter en kort stund försvann honan i den täta undervegetationen. Trots upprepade nattbesök vid lokalen fick jag därefter endast höra den andre hannen sjunga. Den förste var dock kvar, och flera gånger till långt in i juli kunde revirstrider iakttagas mellan de båda hannarna. En morgon under de första dagarna i juli sågs honan ännu en gång, samtidigt som de båda hannarna var under observation. Därvid kunde tydligt uppfattas, att hon hade näbben full med mat, innan hon hastigt försvann i undervegetationen. Något bo kunde dock ej hittas trots noggrant och systematiskt sökande. Terrängen var här ett typiskt gräshoppsångartillhåll med högväxt undervegetation, spridda buskage av vide och småbjörk m. m. samt tät vass intill. — Ännu en sjungande gräshoppsångare kunde under juli avlyssnas vid en typisk lokal norr om Västerås.

M i n d r e s t r a n d p i p a r e (*Charadrius dubius*). Den 9 juni 1953 påträffade jag för andra året å rad bo med 4 ägg på en grusslätt mellan kolhögar vid en tidigare soptipp inom Västerås stad. Alla ungarna blev utkläckta och flygga och två ringmärktes.

D v ä r g s u m p h ö n a (*Porzana pusilla*). Den 10 juni—1 juli 1953 har två exemplar haft stationärt tillhåll i Asköviken. Arten är så sällsynt att händelsen kanske förtjänar att detaljeras. Den 10 juni observerade jag strax före gryningen kl. 01.10 ett säreget rop utifrån vassarna, vilket återkom med jämna intervaller. Då jag dels var säker på, att lätet måste komma från en sumphöna, och dels tyckte mig känna det från en tidigare hörd grammofoninspelning av dvärgsumphönan, misstänkte jag starkt denna art. Redan samma dag kunde denna inspelning avlyssnas, och därefter var artens identitet klarlagd. Senare, då arten redan bekräftats av skickliga ornitologer, har jag förstått, att det faktiskt varit två dvärgsumphöns redan denna förste natt, emedan de avsevärt skilde sig i fråga om lätet. Endast den ena var verkligt typisk, med 1—3 nasala kackel och sedan ett lika starkt, drillande rop, som ibland kunde utdragas på växlande tonhöjd. Den andra sumphönan lät mest höra ett hårdare, rörhönslikt »queck», ibland enstaka, ibland 2—3 i stöten, samt mera sällan med vidhängande drill, oftast mycket oansenlig och kort sådan.

Emedan de båda dvärgsumphönsen konstant uppehöll sig i vassruggar med blankvatten runt omkring, kunde man med båt komma dem mycket nära, i mörker på endast några meters håll. I gryning och fullt dagsljus uppträdde dock den ena mycket skyggt, medan den andra kunde gå förbi en inskjuten eka i vassen på endast 2—3 meters avstånd, även om man talade högt, rökte eller gjorde försiktiga rörelser i båten. Två morgnar fick jag själv se den på detta avstånd, och vad som slog mig vid de hastiga glimtarna, var den rödaktiga, kornknarriknande nyansen i dräkten. Fågeln förflyttade sig närmast likt en rall i vassen. Vad jag vidare fäste mig vid, var det väl våta »underlaget» för artens tillhåll. Inga andra sumphöns utom sothöna höll till i dessa ruggar, som bestod av halvmeterhög bladvass med en gles bråte av fjolårsvass efter vattenytan. Åtminstone den ena sumphönan måste »balansera» sig fram i denna bråte för att ej komma i kontakt med vattnet. Ibland såg jag den dock gå omkring med vatten till buken. Den 1 juli fick jag sista gången höra de bägge sumphönsen, och denna natt gästades Asköviken av bl. a. ERIK ROSENBERG från Örebro, vilken således kunde bekräfta artbestämningen.

R ö r h ö n a (*Gallinula chloropus*). Häckar tämligen allmänt i Västerås-trakten, t. ex. i flera par vid en soptipp inom Västerås stad åren 1952 och 1953.

V a k t e l (*Coturnix coturnix*). Den 17 juni kl. 00.10 hördes en vaktel på en klövervall efter stockholmsvägen i Västerås-trakten. På grund av bristande tid kunde jag avlyssna de karakteristiska slagen endast någon kvart. Förmodligen befann sig exemplaret på genomflyttning emedan varken jag själv eller någon annan fick höra den ånyo. Detta var första gången på många år som arten observerats i trakten.

JENS WAHLSTEDT

8. Vadare i termikflykt

Tisdagen den 28 juli 1953 rådde tidvis kraftig termik med cumuli i flera höjdlägen i kustbandet Ö om Skellefteå. I en dylik uppvind fick jag händelsevis syn på en liten flock kretsande fåglar som visade sig utgöras av fem gluttsnäppor (*Tringa nebularia*) och en grönbena (*Tringa glareola*). Fåglarna steg uppåt i spiral med glesa loja vingslag alternerande med glidflykt på stela vingar. Beteendet påminde om vad man stundom kan iaktta hos *Numenius*-arterna och myrspoven (*Limosa lapponica*). Flocken drog sig omsider mot SV, mot vinden och steg därvid till c:a 400 m höjd.

MARTIN MARKGREN